

ISSN:1306-3111

e-Journal of New World Sciences Academy
2010, Volume: 5, Number: 4, Article Number: 1C0219

EDUCATION SCIENCES

Received: August 2010

Accepted: September 2010

Series : 1C

ISSN : 1308-7274

© 2010 www.newwsa.com

Mehmet Turan

Eyüp Bozkurt

Firat University

mturan@firat.edu.tr

e.bozkurt_2364@hotmail.com

Elazığ-Turkey

ÜCRETLİ ÖĞRETMENLİK SISTEMINE İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ

ÖZET

Bu araştırma, ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin ücretli öğretmenlik sistemine ilişkin görüşlerini saptamak amacıyla yapılmıştır. Araştırma, tarama modelinde olup, betimsel bir nitelik arz etmektedir. Araştırmada veriler, araştırmacılar tarafından oluşturulan toplam 29 maddeden oluşan anket formuyla elde edilmiştir. Araştırma, 2009-2010 eğitim-öğretim yılı Elazığ ve Muş illerinde bulunan devlet okullarında görev yapan toplam 236 öğretmen üzerinde yürütülmüştür. Araştırma sonucunda; yetersiz sayıda öğretmen alımı ve ataması eğitim-öğretim sürecini aksatmakla birlikte, ücretli öğretmenlik alımına da neden olmaktadır. Bu durum verimli bir eğitim-öğretim sürecinin sağlanmasını etkilemekte ve bundan dolayı da öğretmenler tarafından ücretli öğretmenlik sistemi kabul görmemektedir. Milli Eğitim Bakanlığı öğretmen alımı ve ataması konusunda stratejik planlama ve sonuçlarına dayalı bir süreç izleyerek ücretli öğretmenlik sistemini kaldırmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Öğretmenlik Mesleği, Ücretli Öğretmenlik, Sınıf Öğretmeni, Okul, Öğrenci

TEACHER' VIEWS ON PAID TEACHING SYSTEM

ABSTRACT

This research aimed to determine the view of teachers working in primary school on paid teaching. Research, screening model and is of descriptive model. Data generated by researchers from a total 29 items were obtained by a questionnaire. Research was conducted a total of 236 teachers working on public primary school teaches in the Elazığ and Muş provincence located in the 2009-2010 academic year. At the end of research, inadequate number of teachers assigned and intake disturb education process and also lead paid teaching. This state has disrupt to obtain a productive education-teaching process and because of that the system of paid teaching has not been accepted by teachers. The Ministry of national education should make a strategycal plan and abolish paid teaching system following a process based on its conclusions.

Keywords: Teaching Accupation, Paid Teaching, Primary School Teacher, Scholl, Student

1. GİRİŞ (INTRODUCTION)

Bilginin ve bilgi edinme yollarının sürekli yenilendiği ve geliştiği günümüz dünyasına bakıldığında, insanoğlu bilgiyi çevreye bakarak edinir. Bu yönüyle bakıldığında aile ortamı olarak adlandırılan anne ve babadan sonra insan için en temel bilgi edinme kaynaklarından biri de öğretmendir. Öğretmen sadece öğrenciye bilgi edinmede rehber olmakla kalmaz, onun topluma saygın bir birey olarak kazandırılmasında da önemli rol oynar.

Gelişen ve kendini sürekli yenileyen bilim toplumunda eğitim-öğretimin gerçekleştiği yer olan okul ve bu eğitim öğretimi gerçekleştiren öğretmenlerin önemi gün geçtikçe artmaktadır. Eğitim sisteminin amacına uygun öğrenciler yetiştirebilmesi, iyi yetişmiş ve mesleğinde söz sahibi öğretmenlere bağlıdır (Özden, 2003: 16)

Eğitimin amacı, kişilerin yaşadığı toplumun ve toplumun bağlı olduğu çağdaş dünyanın uyumlu bir üyesi haline getirerek onları çağın gerektirdiği bilgi ve becerilerle donatmaktır (Çelikten, Şanal ve Yeni, 2005: 209). Eğitim yoluyla yetiştirilecek bireylerin araştıran, sorgulayan, problem çözebilen, kritik düşünebilen, öğrenmeyi öğrenen, bilgiyi üretebilen, yaratıcı, esnek, teknolojiden faydalanabilen, düşüncülerini kolayca ifade edebilen, takım çalışması yapabilen, özelliklere sahip olması beklenmektedir (Şen ve Erişen, 2002: 100). Öğrencileri bu özelliklerle donatacak kişiler ise donanımlı ve alan bilgisine sahip öğretmenlerdir.

Öğrenme, öğrencinin kendi istek ve çabası sonucu elde ettiği bir üründür. Öğretmen ise öğrencide ki bu istek ve çabayı yönlendiren onlara kılavuzluk ve rehberlik yapan kişilerdir. Öğretmen sahip olduğu bilgi muhtevasını öğrencilere aktarmanın, mesleği icra etmenin yanı sıra öğrencileri kişiliğiyle de etkilemektedir (Kılıç, Kaya, Yıldırım ve Genç, 2004: 6). Öğrencileri en çok etkileyen durum, öğretmenin sınıfta ne söyledikleri değil, daha çok ne yaptıklarıyla ilgilidir (Saban, 2000: 59).

Eğitim alanında başarı ve verimi etkileyen çeşitli etmenler söz konusu olmakla beraber bunların en önemlilerinden biri de eğitici personel olarak adlandırılan insan gücüdür (Alkan, 2000: 191). Çağımızda insana, hangi meslekte olursa olsun onun tuttuğu işiyle, mesleği ile uyuşmasına, kaynaşmasına doğal ve sosyal çevresinde parçalı insan olmaktan çıkmasına, bütün insan olmasına özel bir önem verilmektedir (Değirmencioğlu 1977: 11).

Teknoloji ne kadar gelişse ve değişsede öğretim sürecinin en temel unsurunun öğretmen olduğu gerçeğini unutmamak gerekir (Turan ve Fadiloğlu 2009: 1145). Öğretmen, eğitim çevresinin düzenleyicilerinden biridir (Fidan, 1996: 11). Öğretmen ve yöneticiler eğitim ortamının etkisini en iyi gösterecek şekilde düzenlenmesini sağlamakla yükümlüdür (Fidan ve Erden, 1994: 23). Eğitim kurumlarında eğitim fakültesi mezunu olmayan, öğretmenlik mesleği eğitimi almamış kişilerin öğretmen olarak görev yapması etkili eğitim öğretim sürecinin oluşmasını etkilemektedir. Ocak, Gündüz ve Ocak (2007: 318) yapmış oldukları araştırmada, sınıf öğretmenliğine farklı branşlardan atanan birçok öğretmenin kendilerini tamamen olmasa da birçok alanda yetersiz gördükleri sonucuna ulaşmışlardır.

Etkili öğretmen öğrencinin uygulanan programın hedefleri doğrultusunda öğrenmesine yardımcı olandır (Erden, 1998: 38). Bir öğretmenin mesleğini etkili bir şekilde yürütebilmesi için üç alanda belirli düzeylerde yeterlik sahibi olması gerekmektedir. Bunlar, "alan bilgisi: %64,6", "öğretmenlik meslek bilgisi: %25" ve "genel kültür: %10,4" (Gömleksiz, 2007: 177) olarak sıralanabilir. Bir uğraşı alanının meslek olabilmesi için o işi yapan kişinin özel bilgi ve becerilere sahip olması gerekir (Erden, 1998: 27). Ayrıca öğretmenlik, insani duyarlılıklar açısından son derece önemli bir meslektir. Bu mesleği

seçenlerin, hizmet getirecekleri kişilere karşı, yeterli bir duyarlılığa sahip olmaları beklenir (Yazıcı, 2009: 34).

Sınıf öğretmeni öğrencilere model olmak ve rehberlik etmek, öğrencileri bir üst öğrenime iyi bir şekilde hazırlamak onların seviyesine inebilmek ve ilgilerini tesip edebilmek gibi önemli görevlere sahiptir (Ocak, Gündüz ve Ocak, 2007: 315). Ayrıca bir öğretmenden öğrenme-öğretme ortamında pekiştireç, ipucu, dönüt, düzeltme kullanması, öğrenci katılmalığını sağlaması, geç ve güç öğrenenlere yardım etmesi, cezaya başvurmaması, her ünitenin sonunda biçimlendirme ve yetiştirmeye dönük değerlendirme sonuçlarına göre her bir öğrencisini varsa eksiklerini tamamlaması, yanlışlarını düzeltmesi, alanında yeterli bilgi ve becerilerle donanık olması, hoşgörülü, sevecen, anlayışlı olması, fakat öğrenme-öğretme ilkelerinden taviz vermemesi gibi davranışlar da beklenir (Sönmez, 2007: 148).

Ücretli öğretmenlik sistemi 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 86. Maddesi' ne (www.mevzuat.gov.tr, 2010: 37) dayandırılmakla birlikte, 16.12.2006 tarih 26378 sayılı Resmi Gazete' de yayınlanan Milli Eğitim Bakanlığı Yönetici ve Öğretmenlerinin Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Kararın 22. Maddesine dayanmaktadır (Resmi Gazete, 2006: 26378). Bu maddeye dayalı olarak, öğretmen yetersizliği nedeniyle ilköğretim okullarında ders ücreti karşılığı öğretmen görevlendirilmesi yapılabilmektedir. Milli Eğitim Bakanlığı verilerine göre 2009-2010 eğitim-öğretim yılında 549934 kadrolu, 68053 sözleşmeli ve 61551 ücretli olmak üzere toplam 679538 öğretmen görev yapmaktadır. Ayrıca Milli Eğitim Bakanlığı verilerine göre, 8493 ücretli öğretmenle İstanbul ili en fazla ücretli öğretmene sahip olan il olmakla birlikte, Hatay ili toplam 2904 öğretmenle en fazla ücretli öğretmene sahip olan il olarak dikkat çekmektedir (<http://www.memurlar.net/haber/161659/>). Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde görev yapan öğretmenlerin %9' u ücretli öğretmen olarak görev yapmaktadır ki, bu öğretmen grubunun öğretim sürecindeki etkisinin, katkısının ve verimliliğinin sorgulanması, tartışılması gerekmektedir.

Eğitim sisteminin en önemli ögesi olan öğretmenin başka meslek gruplarına göre daha seçkin özelliklerinin bulunması gerekir. (Akbaşlı, 2009: 276). Öğretmen olmak isteyen bir kimse bilimsel denemeciliği yeğlemelidir. Bu amaçla gerekli olanları seçmeli, planlamalı, gözleyip-izlemeli, denemeli, yanlışlarını belirleyip düzeltmeli ve eksiklerini tamamlayıp öğrenme-öğretme sürecini başarıyla uygulanabilir duruma getirmelidir (Bilen, 1996: 21). Bunu Eğitim Fakültesi öğrencileri ve pedagojik formasyon almış öğretmen adayları okul deneyimi ve öğretmenlik uygulaması I-II dersleriyle kazanmaktadır ki, öğretmen adaylarının aldığı okul deneyimi ve öğretmenlik uygulaması I-II derslerinin önemi biraz daha artmaktadır. Bu yönüyle ücretli öğretmenlik görevini yürüten kişilerin, hiçbir eğitim bilimlerine yönelik ders almamalarıyla birlikte özellikle okul deneyimi ve öğretmenlik uygulaması I-II derslerini görmemeleri, etkili ve verimli bir öğretim sürecinin yürütülmesi açısından büyük sıkıntıları doğuracağı bir gerçektir. Bu açıdan bu araştırmada Milli eğitim Bakanlığı tarafından uygulanan ücretli öğretmenlik sistemi, öğretmen görüşlerine dayalı olarak incelenmeye çalışılmıştır.

2. YÖNTEM (METHOD)

2.1. Araştırmanın Modeli (The Model of Research)

Bu araştırma, ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin ücretli öğretmenlik sistemine ilişkin görüşlerini saptamak amacıyla yapılmıştır. Araştırma, tarama modelinde olup, betimsel bir nitelik arz etmektedir. Bunun için, araştırmacı tarafından iki bölüm ve konuyla ilgili çeşitli maddelerden oluşmuş anket formu oluşturulmuştur.

2.2. Evren ve Örneklem (Population and Sampling)

Araştırmanın evrenini, Elazığ ve Muş il merkezinde bulunan devlet okullarında görev yapan sınıf öğretmenleri oluşturmaktadır.

Araştırmanın örneklemini, 2009-2010 öğretim yılında Elazığ ve Muş illerinde bulunan devlet okullarında görev yapan toplam 236 öğretmenden oluşturmaktadır.

2.3. Verilerin Toplanması ve Analizi (Collecting the data and analyzing)

Veriler, araştırmacılar tarafından oluşturulan anket formuyla elde edilmiştir. Anket formu yerli ve yabancı literatür taranıp, uzman görüşleri de dikkate alınarak hazırlanmıştır. Anket formu toplam 2 bölüme ayrılmıştır. Anket formunun birinci bölümünde toplam 7 adet demografik veri bulunmuş ve bu verilere dayalı olarak görüş maddeleri karşılaştırılmıştır. Anketin ikinci bölümünde ise ücretli öğretmenlik sistemine yönelik toplam 22 görüş maddesi bulunmaktadır. Anketin KMO değeri 0,849; Bartlett testi 1579,623 ve Crombach Alpha güvenirlik katsayısı da 0,72 olarak hesaplanmıştır. Ayrıca anketin güvenilirliği ve geçerliliği açısından da uzman görüşünden de faydalanılmıştır. Ankette beşli likert ölçek kullanılmış ve değerlendirme buna dayalı olarak yapılmıştır. Verilerin analizinde SPSS istatistik paket programından faydalanılmıştır. Araştırmadan elde edilen verileri çözümlemede "aritmetik ortalama", "yüzde" ve "frekans" kullanılmış; öğretmen görüşlerinin, demografik verilere dayalı değişkenlerden etkilenme derecesi de bağımsız gruplar t testi ile test edilmiştir. Ayrıca değişkenler arası ortalamalar ve standart sapmalara dayalı cohen d standardize edilmiş etki büyüklüğü indeksi (Büyüköztürk, 2010: 44) dikkate alınarak etki büyüklüğü de incelenmiştir.

3. BULGULAR VE YORUMLAR (Findings and Interpretations)

Bu bölümde, araştırma sonuçlarına ilişkin elde edilen bulgular tablolar halinde sunulmuş ve değerlendirilmiştir.

3.1. Araştırmaya Katılanların Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı (Distribution Of The Students Attended The Study According to Gender Variable)

Tablo 1. Araştırmaya katılanların cinsiyet durumlarına göre dağılımı
(Table 1. Distribution of the students attended the study according to gender variable)

Cinsiyet	f	%
Kadın	92	39.0
Erkek	144	61.0
Toplam	236	100

Tablo 1 incelendiğinde; araştırmaya katılanların %39' unun kadın ve %61 inin de erkek öğretmenlerden oluştuğu görülmektedir.

3.2. Araştırmaya Katılanların Mesleki Kıdemlerine Göre Dağılımı (The Distribution of Primary School Teachers Attended Research According to Their Professional Seniority)

Tablo 2. Araştırmaya katılanların mesleki kıdemlerine göre dağılımı
(Table 2. The distribution of primary school teachers attended research
by their professional seniority)

Mesleki Kıdem	f	%
1-5 Yıl	150	63.6
6-10 Yıl	32	13.6
11-15 Yıl	28	11.9
16-20 Yıl	21	8.9
21 Yıl ve Üstü	5	2.1
Toplam	236	100

Tablo 2. incelendiğinde, araştırmaya katılan öğretmenlerin %63,6
sınının 1-5 yıl, %13,6 sinin 6-10 yıl, %11,9 unun 11-15 yıl, %8,9 unun 16-
20 yıl ve %2,1 inin ise 21 yıl ve üstü mesleki kıdeme sahip oldukları
görülür.

3.3. Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Görev Yerine Göre Dağılımı (The Distribution of Primary School Teachers Attended Research According to Their Working Place)

Tablo 3. Araştırmaya katılan öğretmenlerin görev yerine göre dağılımı
(Table 3. The distribution of primary school teachers attended research
according to their working place)

Görev Yeri	f	%
Köy	57	24.2
Belde	14	5.9
İlçe Merkezi	93	39.4
İl Merkezi	72	30.5
Toplam	236	100

Tablo 3 incelendiğinde, araştırmaya katılan öğretmenlerin görev
yerine göre %24,2 sinin köy , %5,9 unun belde , %39,4 ünün ilçe merkezi
ve %30,5 inin ise il merkezinde görev yaptığı görülmektedir

3.4. Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Mesleki Branşlarına Göre Dağılımı (The Distribution of Primary School Teachers Attended Research According to Their Professional Branch)

Tablo 4. Araştırmaya katılan öğretmenlerin mesleki branşlarına göre
dağılımı
(Table 4. The distribution of primary school teachers attended research
according to their professional branch)

Mesleki Branş	f	%
Sınıf Öğretmeni	142	60.2
Branş Öğretmeni	94	39.8
Toplam	236	100

Tablo 4 incelendiğinde, araştırmaya katılan öğretmenlerin mesleki
branşlarına göre %60,2 sinin sınıf öğretmeni ve %39,8 inin branş
öğretmeni olduğu görülmektedir.

3.5. Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Mezun Oldukları Okul Türüne Göre Dağılımı (The Distribution of Primary School Teachers Attended Research According to the Type of School They Graduated)

Araştırmaya katılan öğretmenlerin mezun oldukları okul türüne göre dağılımına ilişkin bulgular Tablo 5 de verilmiştir.

Tablo 5. Araştırmaya katılan öğretmenlerin mezun oldukları okul türüne göre dağılımı
(Table 5. The distribution of primary school teachers attended research according to the type of school they graduated)

Mezun Olunan Okul Türü	f	%
Eğitim Yüksekokul-Eğitim Enstitüsü	4	1.7
Eğitim Fakültesi	217	93.6
Diğer Lisans Programı	15	6.4
Toplam	236	100

Tablo 5 incelendiğinde, araştırmaya katılan öğretmenlerin %93,6'ının eğitim Fakültesi, %1,7 sinin eğitim yüksekokulu-enstitüsü ve %6,4 ünün diğer lisans programlarından mezun oldukları görülmektedir.

3.6. Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Ücretli Öğretmen Olarak Çalışıp Çalışmadığına İlişkin Bulgular (Findings Relating to Primary School Teachers Attended Research Whether they Worked as Paid Teacher)

Araştırmaya katılan öğretmenlerin ücretli öğretmen olarak çalışıp çalışmadığına ilişkin bulgular Tablo 6 da verilmiştir.

Tablo 6. Araştırmaya katılan öğretmenlerin ücretli öğretmen olarak çalışıp çalışmadığına göre dağılımı
(Table 6. Findings relating to primary school teachers attended research whether they worked as paid teacher)

Ücretli Öğretmen Olarak	f	%
Çalıştı	70	29.7
Çalışmadı	166	70.3
Toplam	236	100

Tablo 6 incelendiğinde, araştırmaya katılan öğretmenlerin %29,7 sinin ücretli öğretmen olarak çalıştığı ve %70,3 ünün ücretli öğretmen olarak çalışmadığı görülmektedir.

3.7. Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Milli Eğitim Bünyesinde Yaptığı Göreve İlişkin Bulgular (Findings Relating to Primary School Teachers Added to Research Having Task in the Constution of Natioanal Education)

Araştırmaya katılan öğretmenlerin milli eğitim bünyesinde yaptığı göreve ilişkin bulgular Tablo 7. de verilmiştir.

Tablo 7. Araştırmaya katılan öğretmenlerin milli eğitim bünyesinde yaptığı göreve göre dağılımı
(Table 7. Findings relating to primary school teachers attended research having task in the constution of natioanal education)

Milli Eğitim Bünyesinde	f	%
Öğretmen	162	68,6
Müdür yetkili öğretmen	5	2,1
Yönetici (Müdür - Müdür Yrd.)	31	13.1
Müfettiş	38	16.1
Toplam	236	100

Tablo 7 incelendiğinde araştırmaya katılanların %68,6 sının öğretmen, %16,1 inin müfettiş, %13,1 inin yönetici ve %2,1 inin müdür yetkili öğretmen olduğu görülmektedir.

3.8. Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Ücretli Öğretmenlik Sistemine İlişkin Görüşleri (The Wiefs of Primary School Teachers Attended Research Related Paid Teaching System)

Araştırmaya katılan öğretmenlerin ücretli öğretmenlik sistemine ilişkin görüşleri Tablo 8 de verilmiştir.

Tablo 8. Araştırmaya katılan öğretmenlerin ücretli öğretmenlik sistemine ilişkin görüşleri
(Table 8.The wiefs of primary school teachers attended research relating to paid teaching sistem)

No	Araştırmaya katılan öğretmenlerin ücretli öğretmenlik sistemine ilişkin görüşleri	$\bar{X}$	SS
1	Yetersiz sayıda yapılan öğretmen atamaları eğitim öğretimi aksatıyor	4.78	0.51
2	Öğretmen atamalarının yetersiz olması ücretli öğretmenlik alımının yapılmasına neden oluyor	4.54	0.78
3	Öğretmen eksikliğinin giderilmesi konusunda ücretli öğretmenlik sistemini doğru buluyorum	1.84	1.11
4	Türkiye koşullarında ücretli öğretmenlik eğitim sisteminin vazgeçilmezidir	1.92	1.09
8	Herkes öğretmenlik yapabileceği için ücretli öğretmenliği de herkes yapabilir	1,21	0.52
14	Ücretli öğretmenler hizmet içi eğitim almalıdırlar	3,65	1,32
21	Velilerin ücretli öğretmenlere bakışı olumsuzdur.	4,04	1,06
22	Ücretli öğretmenlik sisteminin kaldırılması gerekir.	4,52	0,81

Tablo 8 incelendiğinde, araştırmaya katılan öğretmenlerin 1. madde olan "Yetersiz sayıda yapılan öğretmen atamaları eğitim öğretimi aksatıyor." ($\bar{X} = 4.78$), 2. madde olan "Öğretmen atamalarının yetersiz olması ücretli öğretmenlik alımının yapılmasına neden oluyor." ($\bar{X} = 4.54$) ve 22. madde olan "Ücretli öğretmenlik sisteminin kaldırılması gerekir." ($\bar{X} = 4.52$) görüş maddelerine "tamamen katılıyorum" düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir. Bu durum öğretmenlerin, ücretli öğretmenlik sisteminin yetersiz sayıda öğretmen ataması yapıldığından dolayı kaynaklandığı sonucunu ortaya çıkarmıştır. Bu sonuca dayalı olarakta öğretmenler ücretli öğretmenlik sisteminin kaldırılması gerekliliğini vurgulamaktadırlar.

Yine Tablo 8 incelendiğinde, araştırmaya katılan öğretmenlerin 14. madde olan "Ücretli öğretmenler hizmet içi eğitim almalıdırlar" ($\bar{X} = 3,65$) görüş maddesi ve 21. madde olan "Velilerin ücretli öğretmenlere

bakışı olumsuzdur" ($\bar{X}$ = 4.04) görüş maddelerine "katılıyorum" düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir. Bu durum ücretli öğretmenlik sistemine öğretmenler olumsuz baktıkları gibi öğrenci velilerinin de bu sisteme olumsuz baktıkları sonucunu ortaya çıkarmaktadır.

Tablo 8 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlerin 3. madde olan "Öğretmen eksikliğini giderilmesi konusunda ücretli öğretmenlik sistemini doğru buluyorum" ($\bar{X}$ =1.84) ve 4. madde olan "Türkiye koşullarında ücretli öğretmenlik eğitim sisteminin vazgeçilmezdir" ($\bar{X}$ =1.92) görüş maddesine "katılmıyorum" düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir. Bu durum öğretmenlerin ücretli öğretmenlik sisteminin Türkiye'nin vazgeçilmez bir sorunu olarak görmediği ve öğretmen atama yetersizliğinden bu problemin kaynaklandığı sonucunu ortaya çıkarmaktadır. Tablo 8 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlerin 8. madde olan "Herkes öğretmenlik yapabileceği için ücretli öğretmenliği de herkes yapabilir" ($\bar{X}$ =1.21) görüş maddesine "hiç katılmıyorum" düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir. Bu durum araştırmaya katılanların öğretmenliği meslek olarak algıladığı herkesin öğretmen olarak görev yapamayacağına inandıkları sonucunu ortaya çıkarmaktadır.

3.9. Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Ücretli Öğretmenlere Yönelik Görüşleri (The Views of Primary School Teachers Attended Research About Paid Teachers)

Araştırmaya katılan öğretmenlerin ücretli öğretmenlere yönelik görüşleri Tablo 9 da verilmiştir.

Tablo 9. Araştırmaya katılan öğretmenlerin ücretli öğretmenlere yönelik görüşleri

(Table 9. The views of primary school teachers attended research about paid teachers)

No	Araştırmaya katılan öğretmenlerin ücretli öğretmenlere yönelik görüşleri	$\bar{X}$	ss
5	Ücretli öğretmenler geleneksel yöntemle eğitim öğretimi yapıyorlar.	3,28	1,03
6	Ücretli öğretmenler eğitim öğretim alanında ki gelişmelerden haberdarlar	2,64	0,94
7	Ücretli öğretmenler öğrencilerin yaratıcılıklarını geliştirmede yeterli değiller	3,40	1,06
9	Ücretli öğretmenler eğitim araç gereçlerinden yeterince faydalanmıyorlar.	3,40	0,92
10	Ücretli öğretmenler strateji yöntem ve teknikleri uygulamada ve kullanımda yetersizlerdir	3,47	0,96
11	Ücretli öğretmenler öğrenci gelişim dönemlerinden haberdar olmadığı için öğrenci seviyesine inemez.	3,39	1,01
12	Ücretli öğretmenler ideal ölçme ve değerlendirme yapmaktadırlar.	2,45	0,88
13	Ücretli öğretmenler sınıf yönetimi ve öğrenci iletişimi konusunda yeterlidirler	2,40	0,89
15	Ücretli öğretmenler geçici oldukları için okulu sahiplenmiyorlar	4,13	0,86
16	Ücretli öğretmenler okul kültürüne adapte olamıyorlar.	3,66	1,07
17	Ücretli öğretmenler ile okul idaresi ilişkisi kopuktur.	3,29	1,09
18	Ücretli öğretmenler rehberlik hizmetlerinde yeterlidirler	2,23	0,89
19	Ücretli öğretmenler mesleki yönlendirme de yetersizdirler.	3,42	1,02
20	Ücretli öğretmenler öğrenci merkezli bir öğretim süreci yürütmektedirler	2,34	0,89

Tablo 9 incelendiğinde, araştırmaya katılan öğretmenlerin 15. madde olan "Ücretli öğretmenler geçici oldukları için okulu sahiplenmiyorlar" ($\bar{X} = 4,13$) görüş maddesine "katılıyorum" düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir. Yine Tablo 9 incelendiğinde, araştırmaya katılan öğretmenlerin 10. madde olan "Ücretli öğretmenler strateji yöntem ve teknikleri uygulamada ve kullanımda yetersizlerdir" ($\bar{X} = 3,47$), 16 madde olan "Ücretli öğretmenler okul kültürüne adapte olamıyorlar." ($\bar{X} = 3,66$) ve 19. madde olan "Ücretli öğretmenler mesleki yönlendirmede yetersizdirler." ($\bar{X} = 3,42$) görüş maddesine kısmen katılıyorumu yakın olmakla birlikte "katılıyorum" düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir. Bu durum, öğretmen görüşlerine göre ücretli öğretmenlik görevi yürüten öğretmenlerin ideal öğretmen profili göstermediği sonucunu ortaya çıkarmaktadır.

Tablo 9 incelendiğinde, araştırmaya katılan öğretmenlerin 5. madde olan "Ücretli öğretmenler geleneksel yöntemle eğitim öğretimi yapıyorlar" ($\bar{X} = 3,28$), 7. madde olan " Ücretli öğretmenler öğrencilerin yaratıcılıklarını geliştirmede yeterli değiller" ($\bar{X} = 3,40$), 9. madde olan "Ücretli öğretmenler eğitim araç gereçlerinden yeterince faydalanmıyor." ($\bar{X} = 3,40$), 11. madde olan "Ücretli öğretmenler öğrenci gelişim dönemlerinden haberdar olmadığı için öğrenci seviyesine inemez" ($\bar{X} = 3,39$) ve 17. madde olan "Ücretli öğretmenler ile okul idaresi ilişkisi kopuktur." ($\bar{X} = 3,29$) görüş maddesine katılıyorumu yakın olmakla birlikte "kısmen katılıyorum" düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir. Yine araştırmaya katılan öğretmenlerin 6. madde olan "Ücretli öğretmenler eğitim öğretim alanında ki gelişmelerden haberdarlar" ($\bar{X} = 2,64$) görüş maddesine katılmıyorumu yakın olmakla birlikte "kısmen katılıyorum" düzeyinde görüş bildirdikleri de görülmektedir.

Tablo 9 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlerin 12. madde olan "Ücretli öğretmenler ideal ölçme ve değerlendirme yapmaktadırlar." ($\bar{X} = 2,45$), 13. madde olan "Ücretli öğretmenler sınıf yönetimi ve öğrenci iletişimi konusunda yeterlidir" ($\bar{X} = 2,40$), 18. madde olan "Ücretli öğretmenler rehberlik hizmetlerinde yeterlidirler" ($\bar{X} = 2,23$) ve 20. madde olan "Ücretli öğretmenler öğrenci merkezli bir öğretim süreci yürütmektedirler" ($\bar{X} = 2,34$) görüş maddelerine "katılmıyorum" düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir. Bu durum etkili ve verimli bir öğretim süreci açısından öğretmenin öğrenciyle iletişimsizliği ve öğrenciye rehberlikte yetersizliği olumsuz sonuçlar doğuracağı bir gerçektir. Nitekim öğretmenin öğrenci üzerinde olumlu etkiler bırakması, öğretmen öğrenci arasında kurulan olumlu iletişim süreciyle sağlanabilir. Bu etki daha çok sınıf öğretmenlerinin kişisel niteliklerinin etkisi altında biçimlenmektedir (Ekici, 2006: 383). Bu açıdan sınıf öğretmenlerine önemli görevler düşmektedir. Maalesef ücretli öğretmenlik sistemi daha çok sınıf öğretmenliğinde kullanıldığından dolayı, iletişim, rehberlik ve öğretim sürecinde öğrenci katılımının öneminin daha çok algılanması ve sağlanması yönüyle sınıf öğretmenliğinde ücretli öğretmenlik sisteminin daha çok sorgulanması gerekmektedir.

3.10. Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Cinsiyetlerine Göre Görüşlerinin Karşılaştırılması (Comparison of the Views of Primary School Teachers Attended Research According to Gender)

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin cinsiyetlerine göre ücretli öğretmenliğe yönelik görüşlerinde p 0,05 düzeyinde anlamlı fark çıkan maddeler Tablo 10' da verilmiştir

Tablo 10. Araştırmaya katılan öğretmenlerin cinsiyetlerine göre görüşlerinin karşılaştırılması
(Table 10. Comparing the views of primary school teachers attended research according to gender)

M. No	Cinsiyet	$\bar{X}$	S	t	p
5	Kadın (n=89)	2.98	0.91	-3.678*	0.000
	Erkek (n=144)	3.47	1.07		
6	Kadın (n=91)	2,87	0,92	3,118*	0,002
	Erkek (n=143)	2,48	0,93		
7	Kadın (n=92)	3,18	0,97	-2,654*	0,009
	Erkek (n=144)	3,54	1,10		
10	Kadın (n=92)	3,23	0,95	-3,075*	0,002
	Erkek (n=143)	3,62	0,94		
11	Kadın (n=92)	3,11	0,94	-3,481*	0,001
	Erkek (n=143)	3,57	1,01		

*P<.05

Tablo10 incelendiğinde, öğretmen görüşlerinin cinsiyet değişkenine göre anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t testi sonucuna göre 5, 6, 7, 10 ve 11. maddeler de anlamlı fark bulunmuş olup, diğer maddelerde cinsiyet değişkenine göre anlamlı fark bulunmamıştır.

Tablo 10 incelendiğinde 5. madde olan "Ücretli öğretmenler geleneksel yöntemle eğitim öğretim yapıyorlar" görüş maddesine, araştırmaya katılanların cinsiyet değişkenine göre anlamlı fark vardır [t=-3,678; p<.05 (p=.000)]. Bu fark erkek öğretmenler lehinedir. Bu durum, erkek öğretmenlerin ($\bar{X}$ =3,47) kadın öğretmenlere göre ($\bar{X}$ =2,98), ücretli öğretmenlerin geleneksel yöntemle eğitim öğretim yaptıklarına daha çok inandıkları sonucunu ve buna dayalı olarak ortalamalar arasındaki farkın etki büyüklüğünün 0,48 (Cohen d) orta derecede olduğunu ortaya çıkarmaktadır.

Tablo 10 incelendiğinde 6. madde olan "Ücretli öğretmenler eğitim öğretim alanında ki gelişmelerden haberdarlar" görüş maddesine, araştırmaya katılanların cinsiyet değişkenine göre anlamlı fark vardır [t=-3,118; p<.05 (p=.002)]. Bu fark kadın öğretmenler lehinedir. Bu durum kadın öğretmenlerin ($\bar{X}$ =2,87) erkek öğretmenlere göre ($\bar{X}$ =2,48), ücretli öğretmenlerin eğitim öğretim alanında ki gelişmelerden haberdar olmalarına daha çok inandıkları sonucunu ve buna dayalı olarak ortalamalar arasındaki farkın etki büyüklüğünün 0,42 (Cohen d) orta derecede olduğunu ortaya çıkarmaktadır.

Tablo 10 incelendiğinde 7. madde olan "Ücretli öğretmenler öğrencilerin yaratıcılıklarını geliştirmede yeterli değildir" görüş maddesine, araştırmaya katılanların cinsiyet değişkenine göre anlamlı fark vardır [t=-2,654; p<.05 (p=.011)]. Bu fark, erkek öğretmenlerin ($\bar{X}$ =3,54) kadın öğretmenlere göre ($\bar{X}$ =3,18), "Ücretli öğretmenler öğrencilerin yaratıcılıklarını geliştirmede yeterli değildir" görüş maddesine erkek katılımcıların kadın katılımcılardan daha fazla katıldıkları görülmektedir. Bu sonuç bu ortalamalar arasındaki farkın etki büyüklüğünün 0,35 (Cohen d) orta derecede olduğunu ortaya çıkarmaktadır.

Tablo 10 incelendiğinde 10. madde olan "Ücretli öğretmenler strateji yöntem ve teknikleri uygulamada ve kullanımda yetersizlerdir" görüş maddesine, araştırmaya katılanların cinsiyet değişkenine göre anlamlı fark vardır.[t=-3,075; p<.05 (p=.002)]. Bu fark erkek öğretmenler lehinedir. Bu durum, erkek öğretmenlerin ($\bar{X}$ =3,62) kadın öğretmenlere göre ($\bar{X}$ =3,23), ücretli öğretmenlerin öğretim

strateji, yöntem ve teknikleri uygulamada ve kullanımda yetersiz olduklarına daha çok inandıkları sonucunu ve buna dayalı olarak ortalamalar arasındaki farkın etki büyüklüğünün 0,41 (Cohen d) orta derecede olduğunu ortaya çıkarmaktadır.

Tablo 10 incelendiğinde 11. madde olan "Ücretli öğretmenler öğrenci gelişim dönemlerinden haberdar olmadığı için öğrenci seviyesine inemez" görüş maddesine, araştırmaya katılanların cinsiyet değişkenine göre anlamlı fark vardır [$t=-3,481$; $p<.05$ ($p=.001$)]. Bu fark erkek öğretmenler lehinedir. Bu durum, erkek öğretmenlerin ($\bar{X}=3,57$) kadın öğretmenlere göre ($\bar{X}=3,11$), ücretli öğretmenlerin öğrenci gelişim dönemlerinden haberdar olmadığı için öğrenci seviyesine inemediği görüşünü daha çok kabullendikleri sonucunu ve buna dayalı olarak ortalamalar arasındaki farkın etki büyüklüğünün 0,46 (Cohen d) orta derecede olduğunu ortaya çıkarmaktadır.

3.11. Araştırmaya Katılan Sınıf Öğretmenlerinin Ücretli Öğretmenlik Yapma Durumuna Göre Görüşlerinin Karşılaştırılması (Comparison of the Views of Primary School Teachers Attended Research According to Having Paid Teaching)

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin ücretli öğretmenlik yapma durumlarına göre öğretim ücretli öğretmenliğe yönelik görüşlerinde p 0,05 düzeyinde anlamlı fark çıkan maddeler Tablo 11' de verilmiştir.

Tablo 11. Araştırmaya katılan öğretmenlerin ücretli öğretmenlik yapma durumuna göre görüşlerinin karşılaştırılması
(Table 11. Comparing the views of primary school teachers added to research by having paid teaching)

M. No	Ücretli Öğretmen Olarak Çalışma Durumu	$\bar{X}$	s	t	p
3	Ücretli çalıştı (n=70)	1,57	0,94	-2,487*	0,014
	Ücretli çalışmadı (n=166)	1,96	1,16		
5	Ücretli çalıştı (n=67)	3,07	1,03	-2,003*	0,046
	Ücretli çalışmadı (n=166)	3,37	1,02		
11	Ücretli çalıştı (n=70)	3,15	1,09	-2,375*	0,018
	Ücretli çalışmadı (n=165)	3,49	0,96		
12	Ücretli çalıştı (n=68)	2,67	0,93	2,457*	0,015
	Ücretli çalışmadı (n=162)	2,36	0,85		

* $P<.05$

Tablo 11 incelendiğinde, Araştırmaya katılan öğretmenlerin ücretli öğretmenlik yapma durumuna göre anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t testi sonucuna göre 3, 5, 11 ve 12. maddeler de anlamlı fark bulunmuş olup, diğer maddelerde ücretli öğretmenlik yapma durumuna göre anlamlı fark bulunmamıştır.

Tablo 11 incelendiğinde, 3. madde olan, "Öğretmen eksikliğinin giderilmesi konusunda ücretli öğretmenlik sistemini doğru buluyorum" görüş maddesine, araştırmaya katılanların ücretli öğretmenlik yapma durumuna göre anlamlı fark vardır [$t=-2,487$; $p<.05$ ($p=.014$)]. Bu fark, ücretli öğretmen olarak çalışmış olanların ($\bar{X}=1,57$) ücretli öğretmen olarak çalışmamış olanlara göre ($\bar{X}=1,96$), öğretmen eksikliğinin giderilmesi konusunda ücretli öğretmenlik sistemini daha çok doğru bulduğu sonucunu ve buna dayalı olarak ortalamalar arasındaki farkın etki büyüklüğünün 0,35 (Cohen d) orta derecede olduğunu ortaya çıkarmaktadır.

Tablo 11 incelendiğinde 5. madde olan "Ücretli öğretmenler geleneksel yöntemle eğitim öğretimi yapıyorlar" görüş maddesine, araştırmaya katılanların ücretli öğretmenlik yapma durumuna göre anlamlı

fark vardır [$t=-2,003$; $p<.05$ ($p=.046$)]. Bu fark ücretli öğretmen olarak çalışmış olanların ($\bar{X}=3,07$) ücretli öğretmen olarak çalışmamış olanlara göre ($\bar{X}=3,37$) ücretli öğretmenlerin geleneksel yöntemle eğitim öğretim yaptıklarına daha çok inandıkları sonucunu ve buna dayalı olarak ortalamalar arasındaki farkın etki büyüklüğünün 0,29 (Cohen d) orta derecede olduğunu ortaya çıkarmaktadır.

Tablo 11 incelendiğinde 11. madde olan "Ücretli öğretmenler öğrenci gelişim dönemlerinden haberdar olmadığı için öğrenci seviyesine inemez" örüş maddesine araştırmaya katılanların ücretli öğretmenlik yapma durumuna göre anlamlı fark vardır [$t=-2,375$; $p<.05$ ($p=.018$)]. Bu fark ücretli öğretmen olarak çalışmış olanların ($\bar{X}=3,15$) ücretli öğretmen olarak çalışmamış olanlara göre ($\bar{X}=3,49$) ücretli öğretmenlerin öğrenci gelişim dönemlerinden haberdar olmadığı için öğrenci seviyesine inemediğine daha az inandıkları sonucunu ve buna dayalı olarak ortalamalar arasındaki farkın etki büyüklüğünün 0,34 (Cohen d) orta derecede olduğunu ortaya çıkarmaktadır.

Tablo 11 incelendiğinde 12. madde olan "Ücretli öğretmenler ideal ölçme ve değerlendirme yapmaktadırlar." görüş maddesine araştırmaya katılanların ücretli öğretmenlik yapma durumuna göre anlamlı fark vardır [$t=2,457$; $p<.05$ ($p=.015$)]. Bu fark ücretli öğretmen olarak çalışmış olanların ($\bar{X}=2,67$) ücretli öğretmen olarak çalışmamış olanlara göre ($\bar{X}=2,36$) ücretli öğretmenlerin ideal ölçme ve değerlendirme yaptıklarına daha çok inandıkları sonucunu ve buna dayalı olarak ortalamalar arasındaki farkın etki büyüklüğünün 0,35 (Cohen d) orta derecede olduğunu ortaya çıkarmaktadır.

3.12. Araştırmaya Katılan Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Branşlarına Göre Görüşlerinin Karşılaştırılması (Comparision of the Wiefs of Primary School Teachers Atended Research According to Their Professional Branch)

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin mesleki branşlarına göre ücretli öğretmenliğe yönelik görüşlerinde p 0,05 düzeyinde anlamlı fark çıkan maddeler Tablo 12' de verilmiştir.

Tablo 12. Araştırmaya katılan öğretmenlerin mesleki branşlarına göre görüşlerinin karşılaştırılması
(Table 12. Comparision of the wiefs of primary school teachers attended research according to their professional branch)

M. No	Öğretmenlik Mesleki Branş	$\bar{X}$	s	t	p
10	Sınıf (n=142)	3.59	0.93	2.415*	0.016
	Branş (n=93)	3.29	0.99		
19	Sınıf (n=136)	3.54	1.02	2.083*	0.038
	Branş (n=90)	3.25	1.01		

*P<.05

Tablo 12 incelendiğinde, öğretmen görüşlerinin mesleki branş değişkenine göre anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t testi sonucuna göre 10 ve 19. maddeler de anlamlı fark bulunmuş olup, diğer maddelerde mesleki branş değişkenine göre anlamlı fark bulunmamıştır.

Tablo 12 incelendiğinde 10. madde olan, "Ücretli öğretmenler strateji yöntem ve teknikleri uygulamada ve kullanımda yetersizlerdir" görüş maddesine, araştırmaya katılanların mesleki branş değişkenine göre anlamlı fark vardır [$t=-2,415$; $p<.05$ ($p=.016$)]. Bu fark, sınıf öğretmenlerin $\bar{X}=3,59$) branş öğretmenlere göre ($\bar{X}=3,29$), ücretli öğretmenlerin strateji, yöntem ve teknikleri uygulamada ve kullanımda

daha çok yetersiz kaldıkları görüşünü daha çok kabullendikleri sonucunu ve buna dayalı olarak ortalamalar arasındaki farkın etki büyüklüğünün 0,32 (Cohen d) orta derecede olduğunu ortaya çıkarmaktadır. Bu sonucun nedeni, sınıf öğretmenlerinin branş öğretmenlerine göre ücretli öğretmenlik sistemine daha negatif baktıkları ve öğretmenlik mesleğini gerçek öğretmen alan lisans mezunu öğretmenlerin olması gerekliliğine daha çok inandıkları şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 12 incelendiğinde 19. madde olan "Ücretli öğretmenler mesleki yönlendirme de yetersizdirler" görüş maddesine araştırmaya katılanların mesleki branş değişkenine göre anlamlı fark vardır [$t=-2,083$; $p<.05$ ($p=.038$)]. Bu fark sınıf öğretmenlerin ($\bar{X}=3.54$) branş öğretmenlerine göre ($\bar{X}=3.25$) ücretli öğretmenlerin mesleki yönlendirmede daha çok yetersiz kaldıklarına daha çok inandıkları sonucunu ve buna dayalı olarak ortalamalar arasındaki farkın etki büyüklüğünün 0,28 (Cohen d) orta derecede olduğunu ortaya çıkarmaktadır.

4. SONUÇLAR VE ÖNERİLER (CONCLUSIONS AND SUGGESTIONS)

Yapılan bu araştırma sonunda aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir;

- Öğretmenlere göre yetersiz sayıda öğretmen alımı ve ataması eğitim-öğretim sürecini aksatmakla birlikte, ücretli öğretmenlik alımına da neden olmaktadır. Bu durum verimli bir öğretim sürecinin sağlanmasını aksatmakta ve bundan dolayı da öğrenci velilerinin ücretli öğretmenlik sistemine olumsuz bakmalarına neden olmaktadır.
- Öğretmenlere göre öğretmen eksikliğinin giderilmesi konusunda ücretli öğretmenlik sisteminin getirilmesi doğru değildir ve ücretli öğretmenlik sistemi kaldırılmalıdır. Ayrıca öğretmenler ücretli öğretmenlik sisteminin Türkiye' nin vazgeçilmezi olarak da görmemektedirler.
- Öğretmenlere göre ücretli öğretmenler okul kültürüne adapte olamamakta ve geçici oldukları için okulu sahiplenmemektedirler. Ayrıca herkes öğretmenlik yapamaz ve bundan dolayı da herkesin ücretli öğretmen olarak görev yapması da uygun değildir.
- Öğretmen görüşlerine göre; ücretli öğretmenler öğretim strateji, yöntem, teknik kullanma, öğrenci merkezli öğretim yapma, öğrencilerin yaratıcılığını geliştirme, ideal ölçme ve değerlendirme yapma, öğretim araç-gereç ve materyallerden yeterince faydalanma ve öğrenci rehberlik hizmetleri konularında yetersizdirler.
- Erkek öğretmenlerin kadın öğretmenlere göre, ücretli öğretmenlerin daha geleneksel bir yöntemle öğretim süreci yürütüklerini, strateji, yöntem ve teknik kullanmada daha yetersiz oldukları, öğrencilerin yaratıcılıklarını geliştirmede daha yetersiz kaldıkları ve eğitim öğretim alanındaki gelişmelerden daha az haberdar olduklarına inandıkları belirlenmiştir.
- Daha önceden ücretli öğretmen olarak görev yapmış olan öğretmenlerin ücretli öğretmen olarak görev yapmamış olan öğretmenlere göre, öğretmen eksikliğinin giderilmesi konusunda ücretli öğretmenlik sistemini doğru bulmaktadırlar.
- Ücretli öğretmenlerin ideal ölçme ve değerlendirme yapma, geleneksel yöntemle öğretim yapmama ve öğretim sürecinde öğrenci seviyesi inme konusunda da daha önceden ücretli öğretmen olarak görev yapmış olan öğretmenlerin, ücretli öğretmen olarak görev yapmamış olan öğretmenlere göre daha olumlu baktıkları tespit edilmiştir.

Sınıf öğretmenleri branş öğretmenlerine göre, ücretli öğretmenlerin öğretim strateji, yöntem ve teknikleri uygulamada ve kullanmada ve öğrencileri mesleki yönlendirmede daha yetersiz olduklarına

inanmaktadırlar. Bu sonuçlara dayalı olarak aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir;

- Milli Eğitim Bakanlığı öğretmen alımı ve öğretmen atamasında ihtiyaca dayalı bir politika izlemeli ve buna dayalı bir öğretmen alımı ve ataması yapmalıdır.
- Milli Eğitim Bakanlığı öğretmen alımı ve ataması konusunda stratejik planlama ve sonuçlarına dayalı bir süreç izlemelidir.
- Öğretmen eksikliğinin giderilmesi konusunda ücretli öğretmenlik sisteminin getirilmesi doğru değildir ve ücretli öğretmenlik sistemi kaldırılmalıdır.
- Ön lisans mezunlarının ve pedagojik formasyon derslerini almamış lisans mezunlarının ücretli öğretmen olarak görev yapmaları engellenmelidir.
- Ücretli öğretmen alımında, görev yapacak öğretmenin pedagojik formasyon derslerini almış olması zorunluluğu getirilmelidir.
- Milli Eğitim Bakanlığı, ücretli öğretmenlik sistemini kaldırarak stratejik planlamaya dayalı bir araştırma yapabilir.

KAYNAKLAR (REFERENCES)

1. Akbaşlı, S., (2009) "Öğretmenlik Mesleğinin Özellikleri, Eğitim Sisteminde Öğretmenin Rolü, Öğretmen Yetiştirme Alanında Uygulamalar ve Gelişmeler" Eğitim Bilimine Giriş, Editörler: Kasım Kiroğlu ve Cevat Elma. Ankara: Pegem Akademi.
2. Alkan, C., (2000) "Meslek ve Öğretmenlik Mesleği", Öğretmenlik Mesleğine Giriş, Editör: Veysel Sönmez. Ankara: Anı Yayıncılık.
3. Bilen, M., (1996) Plandan Uygulamaya Öğretim. Ankara: Aydan Web Tesisleri.
4. Büyüköztürk, Ş., (2010) Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı. Ankara: Pegem Akademi.
5. Çelikten., M., Şanal M. ve Yeni Y., (2005) Öğretmenlik Mesleği ve Özellikleri. Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi. 19 (2) 207-237
6. Değirmencioğlu, C., (1977) "Eğitime Bilimsel Yaklaşım" Eğitim Bilime Giriş, Editör: Leyla Küçükahmet. Ankara: Gazi Kitabevi.
7. Ekici, G., (2006) İlköğretim Birinci Kademe Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Profilleriyle Öğretmen Özyeterlilik İnançları Arasındaki İlişkinin Değerlendirilmesi. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Kongresi Bildiriler Kitabı, cilt:2, sayfa: 383-394. Ankara: Kök Yayıncılık.
8. Erden, M., (1998) Öğretmenlik Mesleğine Giriş. İstanbul: Alkım Yayıncılık.
9. Fidan, N. ve Erden, M., (1994) Eğitime Giriş. Ankara: Meteksan Matbaacılık.
10. Fidan, N., (1996) Okulda Öğrenme ve Öğretme. Ankara: Alkım Yayınevi.
11. Gömleksiz M.N., (2007) "Öğretmenlik Mesleğinin Nitelikleri" Eğitim Bilimine Giriş. Editör: Mehmet Taşpınar. Ankara: Data Yayınları.
12. Kılıç, M., Kaya, A., Yıldırım N. ve Genç, G., (2004) Eğitimci Gözüyle Öğretmen ve Öğrenci. XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı, İnönü Üniversitesi, Malatya.
13. Özden, Y., (2003) Öğrenme ve Öğretme. Ankara: Pegem Yayıncılık.
14. Ocağ, G., Gündüz, M. ve Ocağ, İ., (2007) Sınıf Öğretmenliği Yapan Alan Mezunları ve Diğer Bölüm Mezunlarının Mesleğe Bakış Açılarının Değerlendirilmesi. 6. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu Bildiriler Kitabı, sayfa: 315-319. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
15. Saban, A., (2000) Öğrenme Öğretme Süreci. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

16. Turan, M. ve Fadiloğlu, P., (2009) Sınıf Öğretmenlerinin Öğretim Sürecinde Yaşanan Sorunlara İlişkin Görüşleri. 8. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Sempozyumu Bildiriler Kitabı. Osamngazi Üniversitesi, Eskişehir. 1145-1157
17. Sönmez, V., (2007) Öğretmen Elkitabı. Ankara: Anı Yayıncılık.
18. Şen Ş.H. ve Erişen, Y., (2002) Öğretmen Yetiştiren Kurumlarda Öğretim Elemanlarının Etkili Öğretmenlik Özellikleri. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi. 22 (1) 99-116.
19. Yazıcı, H., (2009) Öğretmenlik Mesleği, Motivasyon Kaynakları ve Temel Tutumlar: Kuramsal Bir Bakış. Kastamonu Eğitim Dergisi. 17 (1) 33-46.
20. Resmi Gazete, (2006) Sayı: 26378, Paragraf: 107, (20.05.2010' da indirildi).
21. <http://rega.basbakanlik.gov.tr/main.aspx?home=http://rega.basbakanlik.gov.tr/eskiler/2006/12/20061216.htm&main=http://rega.basbakanlik.gov.tr/eskiler/2006/12/20061216.htm>
22. www.mevzuat.gov.tr, (2010) Sayfa: 37, (20.05.2010' da indirildi).
23. <http://www.mevzuat.gov.tr/Metin.aspx?MevzuatKod=1.5.657&sourceXmlSe arch=&MevzuatIliski=0> (10.05.2010' da indirildi).
24. <http://www.memurlar.net/haber/161659/> (25.05.2010' da indirildi).